Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul central (judecător Steliana Lazari)
Dosarul nr.2a-833/24 (nr. 2-23144867-03-2a-31072024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ
D E C I Z I E

23 septembrie 2025 **mun. Bălți**

Completul de judecată în componența:
Președintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii **Natalia Costaș, Ivan Parii**
Grefier **Cristina Țurcanu**

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de avocatul Stici Aliona în interesele Marianei Cazacu și apelul declarat de avocatul Munteanu Diana în interesele Tamarei Mihu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cazacu Mariana către Mihu Tamara privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție,

împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 2 aprilie 2024,

constată:

Pretențiile reclamantului:

La 11.10.2023 Cazacu Mariana a înaintat în judecătoria Orhei, sediul central cerere de chemare în judecată către Mihu Tamara prin care a solicitat repararea prejudiciului material și moral cauzat prin delict.

În motivarea acțiunii partea reclamantă a indicat faptul că, la data de 03.07.2023, în privința pârâtei Mihu Tamara a fost întocmit proces -verbal cu privire la contravenție nr. MAI nr.05770997, în baza art. 78 al.(1) Cod Contravențional fiindu-i aplicată o sancțiune în mărime de 20 u.c. în baza incidentului produs la data de 26 iunie 2023, în jurul orei 16.30, când aflându-se la domiciliu său în s. Podgoreni raionul Orhei, pârâta a intrat în ogradă și a început a rupe florile din fața casei unde locuiește. Când reclamanta ieșind afară i-a cerut pârâtei să înceteze, ultima s-a înfuriat și a început să o numească cu cuvinte necenzurate, după care a început să o agreseze. Pârâta a lovit-o peste brațul stâng și

i-a aplicat o lovitură în cap cu un obiect dur-lighean din ogradă, în prezența copilului Dumitrița și a celuilalt copil-Amelia.

La câteva zile după acest conflict, reclamanta a apelat după ajutor la spitalul raional Orhei. În urma examinării medicale conform Raportului de Experiză nr. 202325P0238 din 27.06.2023 s-a constatat: echimoze și excoriații pe brațul stâng, cauzat prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent, fiind calificate ca vătămări corporale neînsemnate. Astfel, în temeiul raportului medico-legal, s-a stabilit în acțiunile pârâtei elementele contravenției prevăzute de art.78 al.(1) Cod Contravențional.

Acuzând dureri la brațul stâng și durerilor de cap, reclamantei i-au fost prescrise mai multe tratamente pentru care a suportat mai multe cheltuieli în sumă de 10 147,44 lei.

În vederea recuperării cheltuielilor suportate, la data de 08.09.2023, reclamanta a expediat o cerere prealabilă către pârâtă solicitându-i restituirea cheltuielilor suportate și deși pârâta a recepționat cererea prealabilă, ultima nu a efectuat nici o plată.

Totodată, reclamanta invocă că în viitor urmează să mai fie internată în spital și să suporte tratament, deoarece starea sa de sănătate a avut mult de suferit, iar recuperarea decurge foarte greu, având nevoie de analize pe viitor.

În aceiași ordine de idei, reclamanta susține că i-a fost cauzat și un prejudiciu moral evaluat la suma de 10 000,00 lei, sumă pe care o consideră a fi una reală, necesară, întrucât reclamantei i-a fost cauzată o stare de frică, stres și disconfort. Mai indică reclamanta că, în acea perioadă, a fost de două ori internată la Spitalul raional Orhei și anume în perioada 11.09.2023-18.09.2023 în secția Reabilitare și în perioada de 28.09.2023-06.10.2023, în secția Neurologie și Neurochirurgie, cu diagnoza completă: cefalee cronică post-traumatică, radiculopatie, disfuncție neuro-vegetativă somatoformă, sindrom vertebro-baziliar. Reclamanta menționează că are un copil mic Amelia Mihu, în vârstă de 1,6 ani, care necesită supravegherea permanentă.

În drept, reclamanta și-a întemeiat cererea conform prevederilor art. 45, 383, Cod Contravențional, art.1398, 1416, 1422, 1423 Cod civil a Republicii Moldova.

La data de 13.11.2023, reclamanta a depus o cerere de concretizare, majorând cuantumul pretențiilor de ordin material de la 10147,44 la 11938,41 lei, și a pretențiilor de ordin moral de la 10.000 lei la 500.000 lei (f.d 53), indicând cu referire la pretenția de ordin moral- a indicat în mod greșit suma de 10000 lei însă suma prejudiciului moral cauzat de fapt constituie suma de 500.000 lei, iar cu

privire la pretenția de ordin material a concretizat că a mai suportat și alte cheltuieli suplimentare în sumă de 1790,97 lei și prin urmare prejudiciul material cauzat prin contravenție care solicită a fi încasată de la pârât constituie suma de 11.938,41 lei.

Poziția primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 02 aprilie 2024 s-a admis parțial, cererea de chemare în judecată depusă de Cazacu Mariana împotriva pârâtului Mihu Tamara, cu privire la repararea prejudiciului material și moral. S-a încasat de la Mihu Tamara în beneficiul lui Cazacu Mariana suma de 4000,00 lei, cu titlu de prejudiciu moral. În partea reparării prejudiciului material în cuantum de 11 938,41 lei, acțiunea s-a respins. S-a încasat de la Mihu Tamara în beneficiul statului taxa de stat în mărime 100 lei, în partea admiterii pretenției cu caracter nepatrimonial.

Solicitarea apelantului:

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 02 aprilie 2024, la 03 aprilie 2024 Cazacu Mariana reprezentată de avocatul Stici Aliona a contestat-o cu apel nemotivat, prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond. Ulterior, la 15.08.2024 Cazacu Mariana, reprezentată de avocata Stici Aliona au înaintat apel motivat prin care au susținut aceiași solicitare, de casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă către Cazacu Mariana împotriva lui Mihu Tamara cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Dezacordul cu hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 02 aprilie 2024, a manifestat și Mihu Tamara, reprezentată de avocatul Munteanu Diana, care la 04.04.2024 au contestat-o cu apel nemotivat, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată. La 04.09.2024, în termenul acordat de către instanța de apel, Mihu Tamara, reprezentată de avocatul Munteanu Diana a declarat apelul motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 02 aprilie 2024 prin care a susținut aceiași solicitare invocată în cererea de apel nemotivată.

Argumentele părților:

În susținerea cererii de apel motivate declarate, Cazacu Mariana a invocat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond deoarece instanța de fond a ignorat argumentele apelantei cu privire la necesitatea încasării prejudiciul material și anume faptul că câteva zile după conflict s-a adresat către Spitalul raional Orhei, unde în urma examinării medicale i-au fost constatate, conform raportului de

expertiză nr.202325P0238 din 27.06.2023 leziuni calificate ca vătămare corporală neînsemnată.

Totodată apelanta Cazacu Mariana precizează că din cauza durerilor cauzate în urma acțiunilor pârâtei/apelante a fost nevoită să se adreseze pentru consultații medicului neurolog și traumatolog, care în urma examinărilor i-au prescris tratamente și în rezultat a suportat mai multe cheltuieli în sumă totală de 10.147,44 lei, cheltuieli care au legătură directă cu acțiunile intimatei, or din cauza scandalului provocat de pârâta/apelantă, reclamanta/apelantă acuză deseori dureri de cap.

În același timp Cazacu Mariana a subliniat că instanța de judecată a ignorat faptul că apelanta anterior nu a avut asemenea probleme de sănătate, însă după scandalul provocat de pârâtă și pe viitor va fi nevoită să urmeze tratamente medicale cu internare în spital și să facă analize suplimentare.

Consideră că cuantumul prejudiciului moral cauzat de pârâta/apelantă este unul mult mai mare decât prejudiciul încasat de către instanța de fond. Totodată consideră că prejudiciului moral solicitat este corect evaluat de către ultima și că suma reală și necesară a fi încasată de la pârâtă în beneficiul ultimei, deoarece i-a fost provocată o stare de frică, stres și disconfort. Menționează că din cauza intimatei a fost internată de patru ori în spital, și anume în perioada 11.09.2023-18.09.2023 în cadrul Spitalului raional Orhei, Secția de reabilitare și în perioada 28.09.2023-06.10.2023 în cadrul IMSP Spitalul de Neurologie și Neurochirurgie cu diagnoza cefalee cronică post-traumatică, radioculopatie, disfuncția neurovegetativă somatoforma, sindrom vertebro-baziliar, iar din cauza adresărilor frecvente la medic, nu se poate angaja.

În temeiul prevederilor art.45 alin.(1) Cod contravențional, art.383 alin.(1) Cod contravențional, art.229 alin.(10 Cod de procedură penală a Republicii Moldova solicită admiterea apelului declarat, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de către Cazacu Mariana împotriva Tamarei Mihu cu privire la repararea prejudiciului material și moral, din motivele indicate.

În susținerea apelului motivat declarat la 04.09.2024, prin intermediul poștei electronice avocata Munteanu Diana, în interesele Tamarei Mihu menționează că pârâta de fostul soț, este divorțată, de aproximativ de șapte ani din cauza că acesta este foarte agresiv și făcea abuz de băuturi spirtoase. Împreună au doi copiii, care se află la întreținerea ultimei. Împreună cu fostul soț, au ridicat o casă în s. Podgoreni raionul Orhei, care este proprietatea acestora în devălmășie. La moment pârâta nu

locuiește în casa care îi aparține cu drept de proprietate, iar de aproximativ 3 ani, în casa pârâtei și a fostului soț al acesteia, locuiește reclamanta care este concubina fostului soț al pârâtei.

La 26.06.2023, pârâta împreună cu un consătean a decis să facă ordine în grădină. În jurul orei 16:00, reclamanta Cazacu Mariana a început să o numească cu cuvinte necenzurate, după care a luat un lighean de plastic și a lovit-o în cap. Pentru a se apăra, pârâta a luat ligheanul din mâna și atunci a zgâriat-o la braț. Când am fost chemată la poliție, a recunoscut-o că a izbit ligheanul din mâna și am zgâriat-o la braț. A doua zi de la eveniment, pârâta a fost internată la spital cu diagnoza cardiopatie, fiind foarte afectată pe plan emotional de situația conflictuală.

Indică faptul că nu cunoaște cu certitudine cu ce probleme de sănătate se confruntă reclamanta, dar din spusele consătenilor cunoaște că la ziua de 16.08.2023, reclamanta se afla în stare ebrietate și a căzut jos, din acest motiv ar fi chemat salvarea.

Totodată susține că cunoaște cu certitudine că fostul soț o maltratează pe reclamantă, că ultimul anterior a mai trăit încă cu trei femei, care au plecat de la ultimul din cauza violenței. Fostul soț al pârâtei, lucrează în Irlanda, însă în perioada 16.06.2023- 16.08.2023, ultimul s-a aflat acasă.

Consideră că la caz, se atestă cert că reclamanta/apelantă nu a demonstrat survenirea prejudiciilor de ordin moral prin comiterea de către pârâtă a contravenției prevăzute de art. 78 Cod contravențional.

Remarcă faptul că potrivit Raportului de examinare medico-legală din 26.06.2023, la reclamantă s-a constatat leziuni care se califică ca vătămări corporale neînsemnate pentru care perioada de recuperare este de cel mult 6 zile.

Prin urmare, reprezentanta pârâtei menționează că reclamanta nu a prezentat, nici o probă care să demonstreze existența vinovăției sale pentru prejudiciul pretins de ea, iar argumentele invocate, nu sunt suficiente pentru a demonstra survenirea răspunderii sale delictuale, iar probele prezentate în acest sens sunt formale sau nu demonstrează și nu dovedesc temeinicia pretențiilor înaintate.

În circumstanțele menționate, pârâta consideră suma de 500 000 lei solicitată de reclamantă cu titlu de prejudiciu moral și prin urmare suma de 4 000 de lei încasată de instanța de fond cu titlu de prejudiciu moral, exagerată, disproporțională, lipsită de rezonabilitate, care ar conduce la îmbogățirea fără justă cauză a reclamantei.

Relatează că la caz, se constată cu certitudine că recunoașterea vinovăției pârâtei de comiterea contravenției, poate fi apreciat ca o satisfacție echitabilă, prin

urmare pretenția reclamantei de compensare a prejudiciului moral nu poate fi bazată numai pe procesul-verbal cu privire la contravenție, deoarece la acordarea satisfacției echitabile, scopul nu este unul punitiv, ci mai curând unul reparatoriu şi preventiv. Astfel, determinând modul de acordare a satisfacție echitabile în raport cu prejudiciul moral suferit, gravitatea acestuia, importanța și consecințele sale pentru victimă a constatat că, la caz, recunoașterea încălcării constituie o satisfacție echitabilă pentru reclamanta Cazacu Mariana, or prejudiciul moral cauzat nu are un caracter suficient de grav și se datorează, în parte, vinei ei, or ea a fost cea care a inițiat conflictul prin faptul că fiind indignată că pârâta a intrat în gospodăria în care reclamanta locuiește de mai mult timp împreună cu fostul soț al pârâtei, fără acordul ultimei, i-a aplicat o lovitură cu ligheanul, iar pârâta în timp ce încerca să mă apare de lovitură întâmplător, fără să-ți dorească acest lucru, a zgâriat-o la braț.

Mihu Tamara, reprezentată de avocatul Munteanu Diana a invocă faptul că argumentele reclamantei Cazacu Mariana că a avut o suferință profundă de suferit, urmează a fi respinse ca neîntemeiate, or, reclamanta nu a prezentat probe prin care să demonstreze ce a pierdut pe plan fizic, psihic, social, profesional și familial și care i-ar fi afectat viața normală, liniștită și fericită la acel moment, dar și pe viitor. La caz, însă, toate argumentele invocate de Cazacu Mariana întru motivarea necesității încasării prejudiciului moral poartă doar un caracter declarativ, formal, fără a avea careva suport probatoriu, iar sarcina probării mărimii prejudiciului moral îi revine reclamantului şi se apreciază individual pentru fiecare caz, luându-se în consideraţie argumentele ambelor părţi în proces, jurisprudenţa Curţii Europene şi excluzându-se pretenţii excesive şi vădit exagerate.

În baza celor expuse, solicită casarea parțială hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Orhei din 02 aprilie 2024 în partea admiterii pretenției privind repararea prejudiciului moral, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a pretenției privind repararea prejudiciului moral sau micșorarea cuantumului acestuia.

Poziția părților în ședința de judecată:

În ședința de judecată reprezentantul apelantei Cazacu Mariana a susținut integral apelul declarat împotriva hotărârii instanței de fond, pe motivele de fapt și de drept invocate, suplimentar a menționat că s-a adresat la medic după o perioadă de două luni după incident, deoarece starea s-a de sănătate s-a agravat și din acest motiv chema ambulanța în fiecare zi însă medicii de la ambulanță i-au comunicat că nu pot să-i elibereze nici o prescripție medicală și din acest motiv a fost nevoită să se adreseze la spital. Cu referire la cuantumul prejudiciului moral cauzat prin contravenție menționează că în urma incidentului are un sentiment de frică care o

împiedică să se angajeze, și din acest motiv solicită încasarea prejudiciului moral în mărime de 500000 lei.

Avocatul Uncu Natalia, în interesele apelantei Cazacu Mariana a în ședința instanței de apel a pledat pentru admiterea apelului declarat, a solicitat casarea hotărârii judecătoriei Orhei, sediul central din 02.04.2024, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată de Cazacu Mariana, cu încasarea prejudiciului material în mărime de 11938,41 lei și prejudiciul moral în mărime de 5000 lei pe motivele de fapt și de drept invocate în apel.

Avocata Munteanu Diana, în interesele apelantei Mihu Tamara în ședința instanței de apel a menționat că, consideră corectă soluția instanța de fond prin care respins pretenția Marianei Cazacu de încasare a prejudiciului material cu titlu de cheltuieli legate de tratament, întrucât reclamanta nu a făcut dovada faptului că tratamentul medicamentos urmat de către ultima în luna septembrie 2023 este urmare a incidentului produs în luna iunie 2023, atrage atenția instanței la faptul că reclamanta se adresează pentru asistență medicală prima dată după trei săptămâni de la producerea incidentului, când refuză internarea în staționar dar ulterior deja în luna septembrie 2023 și este diagnosticată cu alte boli și nu probează cele patru condiții pentru atragerea la răspundere materială a pârâtei, reiterând argumentele invocate în apelul declarat în interesele Tamarei Mihu.

Cu privire hotărârea contestată în latura în care a fost admisă parțial pretenția ce ține de încasarea prejudiciului moral, consideră că instanța de fond a aplicat eronat prevederile cadrului legal ce reglementează această instituție, urmând ca instanța de apel să caseze hotărârea instanței de fond în latura dată și să respingă integral această pretenție, în condițiile în care reclamanta nu a demonstrat survenirea cărorva suferințe, inclusiv de ordin moral, deși sarcina probării respectivului aspect îi aparține, iar atragerea la răspundere contravențională a apelantei/pârâte Mihu Tamara reprezintă o satisfacție echitabilă pentru intimată, iar la examinarea aspectului respectiv, instanța de judecată urmează să țină cont și de comportamentul reclamantei Cazacu Mariana, care de fapt a dus la apariția acestui conflict verbal.

Totodată reprezentantul Tamarei Mihu menționează că intimata nu a sesizat organele de resort despre faptul că a fost agresată, dar a doua zi a fost și dumneaei internată în spital, având probleme de sănătate, nu ș-a dorit implicarea organelor de forță în acest conflict și nici nu a contestat procesul verbal cu privire la

contravenție, considerând că va achita o amendă și va pune capăt situației conflictuale.

Solicită respingerea cererii de apel înaintată de Cazacu Mariana, admiterea apelului declarat de Mihu Tamara, casarea hotărârii instanței de fond în latura în care a fost admisă încasarea prejudiciului moral în cuantum de 4000 lei, cu respingerea acestei pretenții sau în cel mai rău caz cu diminuarea prejudiciului, considerând că suma de 4000 lei este una exagerată, excesivă în raport cu circumstanțele de fapt ale cauzei.

Mihu Tamara a susținut pe deplin poziția expusă de avocatul său Munteanu Diana și a menționat că personal nu s-a plâns la poliție pe marginea acțiunilor lui Cazacu Mariana, personal s-a adresat la spital a doua zi după incident deoarece se simțea rău, nu a contestat procesul verbal cu privire la contravenție deoarece nu cunoștea că o poate face și a considerat că va achita amenda și va pune capăt situației conflictuale create.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră că cererea de apel declarată de Cazacu Mariana urmează a fi respinsă, iar hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 14.02.2024 menținută fără modificări, din următoarele motive:

Potrivit art.362 alin.1 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de apel constată că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat 02.04.2024, apelul declarat de avocatul Stici Aliona în interesele Marinei Cazacu fost înaintat la 03.04.2024, iar apelul declarat de avocata Munteanu Diana în interesele Tamarei Mihu a fost depus la data de 04.04.2024, prin urmare apelurile declarate împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central au fost declarate în termenul legal stipulat la art.362 Codul de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Probatoriul cauzei denotă faptul, că potrivit procesului verbal cu privire la contravenție cu nr/î 4033, întocmit la data de 03.07.2023, în privința pârâtei Mihu Tamara, se atestă faptul că la 26.06.2023 între Cazacu Mariana și Mihu Tamara a avut loc un conflict, care a avut loc în ograda casei comune a foștilor soți Mihu

Ștefan și Mihu Tamara, în care la moment locuiește Cazacu Mariana și Mihu Ștefan, aflați în relații de concubinaj. În urma conflictului cu reclamanta, pârâta i-a aplicat acesteia diferite lovituri peste diferite părți ale corpului, acțiunile pârâtei fiind calificate în baza art. 78 al.(1) Cod Contravențional-vătămarea integrității corporale, fiind sancționată cu amendă în mărime de 20 unități convenționale. /f.d.11 verso/

Victimă, în cadrul procesului contravențional numit, a fost recunoscută Cazacu Mariana, care indică că acest comportament ilegal al pârâtei i-a cauzat prejudiciul atât material cât și moral. Potrivit Raportului de examinare medico-legală nr. 2023F0444 din 29.06.2023, la reclamanta Cazacu Maria s-a constatat echimoze și excoriații pe brațul stâng, cauzată prin acțiune traumatică cu obiect contondent ce se califică ca vătămare corporală neînsemnată (f.d. 15-16).

În consecința acțiunilor pârâtei, la data de 15.08.2023, în jurul orei 14:28, reclamanta s-a adresat după ajutor medical la Unitatea primirii Urgente cu diagnosticul - Traumă Cranio-Cerebrală, refuzând spitalizarea.

Ulterior, reclamanta s-a adresat pentru asistență medicală în mod repetat, de mai multe ori, la data de 28.09.2023, când a fost internată în spital cu diagnosticul-alte boli cerebro-vasculare, cervicalgie, stare de stres post-traumatic, la 07.11.2023 când reclamanta în mod repetat este internată la spital cu diagnosticul –cefalee cronică post-traumatică, radioculopatie, discogenă, portruzia dorsală, dereglări de staționne și de mers.

Totodată, materialele prezentate la cauză, atestă faptul că și în privința reclamantei, la data de 26.06.2023, a fost întocmit proces verbal contravențional în baza art. 70 al.(1) Cod Contravențional-Calomnia, pentru faptul că la data de 26.06.2023 fiind la domiciliu său, a răspândit informații mincinoase care au defăimat onoarea lui Moraru Constantin, persoana care era împreună cu pârâta și o ajuta la ordinea din grădină, în ziua conflictului. Reclamanta a contestat procesul verbal contravențional întocmit în privința sa, însă prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul central nr. 5r-80/2023 din 12.12.2023, contestația a fost respinsă (f.d. 83-84).

La 11.10.2023 Cazacu Mariana, reprezentată de avocatul Stici Aliona s-a adresat cu cerere în instanța de judecată către Mihu Tamara prin care a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 10.147,44 lei și a prejudiciului moral cauzat prin delict în mărime de 10.000 lei./f.d.3-6/

În cadrul examinării cauzei, la faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri, Cazacu Mariana a înaintat cerere de concretizare a pretențiilor prin care a solicitat să fie încasat de la Mihu Tamara cu titlu de prejudiciu moral în loc de 10.000 lei – suma de 500000 lei. Cu referire la cuantumului prejudiciului material, reieșind din

faptul că a suportat cheltuieli suplimentare, solicită majorarea cuantumului prejudiciului material ce urmează a fi încasat din contul pârâtei Mihu Tamara de la suma de 10147,44 lei la suma de 11938,41 lei./f.f.47-52/

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 02.04.2024 s-a admis parțial, cererea de chemare în judecată depusă de Cazacu Mariana împotriva pârâtului Mihu Tamara, cu privire la repararea prejudiciului material și moral, fiind încasat de la Mihu Tamara în beneficiul lui Cazacu Mariana suma de 4000, 00 lei, cu titlu de prejudiciu moral. În partea reparării prejudiciului material în cuantum de 11 938,41 lei, acțiunea s-a respins /f.d.119, 126-130/.

În motivarea soluției de admitere parțială a acțiunii civile prima instanță a argumentat că nu există legătură cauzală dintre fapta pârâtei și prejudiciul de sănătate a reclamantei, ceea ce o exonerează pe pârâtă în partea compensării cheltuielilor de tratament suportate de reclamantă, și că cheltuielile pretinse de reclamantă, cu titlu de prejudiciu material, nu oferă certitudinea utilizării acestora anume în tratarea echimozei și excoriației pe brațul stâng, cauzate reclamantei în ziua conflictului. Cu privire la pretenția reclamantei de încasare a prejudiciului moral cauzat prin contravenție instanța a constat că suma solicitată de reclamantă, cu titlu de prejudiciu moral mărime de 500 000,00 lei, este exagerată, întrucât leziunile corporale cauzate reclamantei cu adevărat i-au provocat dureri fizice, doar nu au fost de natură să o priveze pe ultima de capacitatea de a munci, a se mișca, astfel a apreciat că suma de 4000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, constituie o justă apreciere a prejudiciului suferit și va compensa suferințele suportate de reclamantă, remediind, în valori rezonabile, stresul și inconvenientele suportate de reclamantă și nu va constitui o sursă de îmbogățire fără justă cauză.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 02 aprilie 2024 Cazacu Mariana, reprezentată de avocatul Stici Aliona prin intermediul poștei terestre a contestat-o cu apel la 03 aprilie 2024, depunând cerere de apel nemotivat, prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond /f.d.123/. La 13 august 2024 a fost depusă cererea de apel motivată în care a susținut aceiași solicitare de casare a hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de către Cazacu Mariana împotriva Tamarei Mihu cu privire la repararea prejudiciului material și moral /f.d.144-146/.

Totodată hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel de către pârâta Mihu Tamara, reprezentată de avocatul Munteanu Diana, care la 04.04.2024 au înaintat apel nemotivat, prin care au solicitat casarea integrală a hotărârii contestate,

cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată /f.d.124/. La 04.09.2024, pârâta Mihu Tamara, reprezentată de avocata Munteanu Diana, prin intermediul poștei electronice, au înaintat apelul motivat prin care au susținut aceiași solicitare invocată în apelul preliminar/f.d.149-154/.

Pentru a se expune asupra legalității și temeiniciei hotărârii contestate Colegiul civil reține următoarele circumstanțe de drept și de fapt:

Conform art. 373 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

În conformitate cu prevederile art.373 alin. (1), (2) și (5) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Iar alin.6 din art.373 Cod de procedură civilă statuiază că apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

Totodată, potrivit art. 130 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța

judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

Potrivit art.5 alin.1 Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Conform art.118 alin. (1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Iar potrivit art.121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Obiectul juridic litigios din speță constituie încasarea prejudiciului material și moral, cauzat prin contravenție.

În conformitate cu dispozițiile art.45 alin.1 Cod contravenţional, dacă prin contravenţie a fost cauzat un prejudiciu, persoana prejudiciată este în drept să-şi valorifice pretențiile civile în procedură civilă.

Potrivit art.19 alin.1-3 Cod civil,

(1) În condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel.

(2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).

(3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic).

Conform dispozițiilor art.21 Cod civil, drepturile personale nepatrimoniale şi alte valori nemateriale sânt apărate în cazurile şi în modul prevăzut de prezentul cod şi de alte legi, în limita în care folosirea modalităţilor de apărare a drepturilor civile reiese din esenţa dreptului încălcat şi din caracterul consecinţelor acestei încălcări.

Colegiul civil notează că pentru apariţia răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Componenţa delictului civil include următoarele elemente (condiţii): prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăţia. Acestea sunt condiţiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiţii, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepţia cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja şi în lipsa unor condiţii.

Răspunderea pentru dauna cauzată persoanei umane are un caracter delictual, independent de faptul dacă se afla sau nu persoana vătămată în raporturi contractuale cu delincventul. Răspunderea delictuală apare în rezultatul încălcării unei obligaţii legale cu caracter general (născută dintr-un raport civil absolut), care revine tuturor – de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite. Răspunderea delictuală se naşte prin încălcarea unor drepturi absolute ale persoanei vătămate (dreptul de proprietate, la viaţă, sănătate etc.).

Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecinţele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective. Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită şi prejudiciu să existe un raport cauzal. Raportul cauzal este şi condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecinţa directă a faptei ilicite.

Norma de drept comun în materia răspunderii delictuale (obligaţiilor delictuale), ce consacră principiul reparării integrale a prejudiciului extracontractual, se conţine în art.1998 Cod Civil, care prevede că cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Colegiul civil conchide că în speță, drept temei pentru plata despăgubirilor materiale și morale se invocă comiterea faptei delictuale, vinovăţia persoanei răspunzătoare de cauzarea prejudiciului, legătura cauzală între contravenția săvârşită de cet. Mihu Tamara şi pretinsul prejudiciu material și moral cauzat lui Cazacu Mariana.

Din materialele dosarului rezultă cert că vinovăția apelantei /pârâte Mihu Tamara în comiterea contravenției prevăzută de art.78 alin.(1) Cod contravenţional a fost stabilită prin procesul verbal cu privire la contravenție din 03.07.2023, care nu a fost contestat.

Totodată, pentru a decide asupra pretenției privind recuperarea prejudiciului material solicitat în mărime de 11938,41 lei, care ar constitui cheltuielile pentru tratamentul neurologic suportat de apelanta/reclamantă, completul de judecată menționează că solicitantul trebuie să prezinte probe în confirmarea prejudiciului material.

La caz, Cazacu Mariana a prezentat mai multe înscrisuri medicale (f.d. 17-20) precum și bonuri fiscale (f.d. 21-37), care atestă faptul că reclamanta a fost supusă examinării de către medicul neurolog, a fost internată în spital precum și faptul că ultimei i-a fost prescris tratament medicamentos.

Potrivit Trimiterii-extras medical anexată la materialele cauzei /f.d.19-20/, reclamanta fiind internată în staționar la IMSP Institutul de Neurologie și Neurochirurgie în perioada 28.09.2023-06.10.2023, a fost diagnosticată cu Cefalee cronică post-traumatică, Radiculopatie, Disfuncție neuro-vegetativ somatoformă, Sindrom vertebro-baziliar, iar conform Trimiterii-extras anexată la materialele cauzei /f.d.51-52/, fiind internată în staționar la IMSP Institutul de Neurologie și Neurochirurgie în perioada 07.11.2023-12.11.2023, reclamanta a fost diagnosticată cu Cefalee cronică post-traumatică, Radiculopatie, Disfuncție neuro-vegetativ somatoformă.

Totodată conform Raportului de expertiză judiciară nr.2202325PO238 din 27.06.2023, în urma examinării medico-legale a apelantei/reclamante la reclamantă s-a constatat echimoze și excoriații pe brațul stâng, leziuni ce nu generează dereglarea sănătății și care se califică ca vătămări corporale neînsemnate (f.d. 15-16).

În aceiași ordine de idei, instanța de recurs constată că primele adresări pentru acordarea asistenței medicale ale reclamantei Cazacu Mariana datează din data **16.08.2023** /f.d.17/ și deja ulterior acestei date, corespunzător la 28.09.2023 /f.d.18, 19-20/ 16.08.2023/f.d.24/, 23.08.2023 /f.d.25/, 18.09.2023 /f.d.27-30/, 28.09.2023 și ulterior /f.d.33-36/

Astfel, colegiul constată că prima instanță corect a argumentat că din conținutul acestor înscrisuri nu poate fi stabilit faptul, dacă (problemele) de sănătate a reclamantei, ar fi apărut în urma acțiunilor pârâtei/apelante Mihu Tamara, or reclamanta apelantă s-a adresat după asistență medicală abia peste 19 zile după

conflict, iar la examinarea medico-legală a reclamantei au fost stabilite leziuni corporale ce nu generează o dereglare a sănătăţii mai mult de 6 zile.

În circumstanțele lipsei probelor care să confirme cert existența legăturii de cauzalitate dintre fapta pârâtei/apelante și prejudiciul de sănătate a reclamantei, a probelor ce vin să confirme faptul că cheltuielile suportate de Cazacu Marina în vederea administrării tratamentelor prescrise de către medicii specialiști erau necesare pentru tratarea leziunilor corporale cauzate în urma acțiunilor pârâtei, instanța de prim nivel justificat a respins cerința privind încasarea prejudiciului material în mărime de 11938,41 lei cauzat prin contravenție.

Referitor la pretenția privind încasarea prejudiciului moral, instanța de apel notează că în conformitate cu dispozițiile art.2036 alin.1,2 Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

Iar art.2037 Cod civil reglementează că mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.

Instanța de apel notează că, deşi cuantificarea prejudiciului moral nu este supusă unor criterii legale de determinare, daunele morale se stabilesc prin apreciere, ca urmare a aplicării criteriilor referitoare la consecinţele negative suferite de cei în cauză, în plan fizic, psihic şi afectiv, importanţa valorilor lezate, măsura în care acestea au fost lezate, intensitatea cu care au fost percepute consecinţele vătămării.

Toate aceste criterii se subordonează conotaţiei aprecierii rezonabile, pe o bază echitabilă, corespunzătoare prejudiciului real şi efectiv produs, astfel încât să nu se ajungă la o îmbogăţire fără justă cauză a celui care pretinde daunele morale.

Instanța de apel accentuiază că cuantumul compensaţiei acordate depinde şi de durata menţinerii consecinţelor vătămării. Prejudiciile morale pot fi temporare sau permanente. Leziunile sau vătămările permanente sânt resimţite de persoana vătămată toată viaţă şi de aceea sânt mai grave. Intensitatea durerilor fizice sau psihice, de asemenea, pot determina cuantumul despăgubirii.

În acțiunea civilă s-a solicitat cu titlu de prejudiciu moral suma de 500.000 lei. Instanța de nivelul unu a apreciat ca fiind echitabilă cu titlu de prejudiciu moral, cauzat în urma contravenției comise de Mihu Tamara suma de 4000 lei.

Colegiul consideră că Cazacu Mariana a suportat prejudiciu moral prin cauzarea leziunilor corporale neînsemnate de către Mihu Tamara, manifestate prin suferințe psihice, stres și disconfort psihologic, astfel, ultima trebuie să compenseze reclamantei/apelante prejudiciul moral cauzat.

Cât despre cuantumul prejudiciului moral, completul de judecată consideră întemeiată soluția primei instanțe privind acordarea prejudiciului moral în mărime de 4000 lei, luând în considerație consecințele negative ale leziunile corporale cauzate reclamantei, intensitatea consecințelor vătămării, măsura în care a fost afectată situația familială, profesională și socială a reclamantei, reieșind din circumstanțele cauzei, cât și din practica judiciară relevantă, Colegiul civil consideră că suma de 4000 lei cu titlu de prejudiciu moral, dispusă spre încasare de către prima instanță, ar constitui o satisfacție echitabilă cu efect compensatoriu.

În altă ordine de idei Colegiul civil remarcă a fi corectă și soluția primei instanțe de încasare de la Mihu Tamara în beneficiul statului a taxei de stat de a cărei plată reclamantul a fost scutită prin lege, aceasta, în temeiul art. 98 al. (1) Cod de procedură civilă, fiind încasată la buget din contul pârâtei ce au pierdut procesul.

Din considerentele enunțate, Colegiul civil și de contencios administrativ concluzionează că prima instanța a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristice raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic, creând participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiunilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptul la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art..6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

În acest context, Colegiul constată faptul, că prima instanță, prin prisma dispozițiilor art.130 Cod de procedură civilă, a dat aprecierea corespunzătoare probelor din dosar, în rezultat, întemeiat a admis parțial acțiunea civilă.

Totodată, Colegiul opinează că prima instanță a examinat principalele întrebări juridice puse în prezenta acțiune și s-a pronunțat în mod detaliat în privința fiecărui argument invocat pe marginea cererii de chemare în judecată.

De altfel, argumentele invocate în apelurile declarate nu pot constitui temei de admitere a apelurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv, nu constituie temei de casare a hotărârii contestate şi au fost obiect de examinare în instanța de fond, fiind cercetate şi examinate pe deplin. Instanța de apel relevă că soluția dată de instanța de fond este corectă, motivată şi amplu argumentată, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor juridice şi făcând trimitere, atât la probele administrate, cît şi dispozițiile legale aplicabile la caz.

În contextul celor invocate mai sus Colegiul civil conchide de a respinge apelurile declarate de către avocatul Stici Aliona în interesele Marianei Cazacu și apelul declarat de avocatul Munteanu Diana în interesele Tamarei Mihu și a menține soluția adoptată în speța dată de către instanța de fond.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.a) Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil și de contencios administrativ, -

decide:

Respinge apelul declarat de avocatul Stici Aliona în interesele Marianei Cazacu și apelul declarat de avocatul Munteanu Diana în interesele Tamarei Mihu.

Menține hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 2 aprilie 2024, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cazacu Mariana către Mihu Tamara privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție.

Decizia este definitivă, fiind cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Natalia Costaș** **Ivan Parii**